

Straatnieuws #10

Actrice en
toneelschrijver

Bodil de la Parra

Over Nederlands-
Indië: 'De jongere
generatie wil nu
antwoorden'

Puzzelen
Met cryptogram!

Verslag
Beroemd Oekraïens
klooster omringd door
uitgebrande tanks

Interview
De toekomst van
Suriname volgens
kunstenaar
Marcel Pinas

€3,-
(daarvan gaat €1,50
naar de verkoper)

Bekijk onze nieuwe websites!

Nu is het nog makkelijker
om meer informatie
te vinden over
KesslerPerspektief en
Arosa!

kesslerperspektief.nl
arosa.nl

AROSA
biedt uitkomst
bij huiselijk geweld

KesslerPerspektief
biedt uitkomst

**POWERED BY
OMROEP WEST**

Bob Staat Op

Live van 07.00 tot 10.00 uur praat Bob Brinkman je bij over het laatste nieuws uit je stad, wijk en straat vanuit de Centrale Bibliotheek aan het Spui.

Haags Bakkie

Tussen 10.00 en 12.00 drink jij je koffie of thee met Jessica Mendels die je bijpraat over uitgaan in de breedste zin van het woord, sport, lifestyle en goede voeding. Jessica houdt van radio en verrast je iedere werkdag met nieuwtjes, weetjes en muziek.

Lunchroom Lash

Je lunch eet je samen met Tom Lash die je op de hoogte brengt van het actuele nieuws en daarover doorpraat met gasten en met jou. Met iedere dag een stelling waarop je kan reageren.

STEM in de STAD

Welkom in ons Aanloopcentrum

Openingstijden

Dinsdag t/m vrijdag
11.00-13.00 uur
Iedere dag, behalve
woensdag
14.00 -16.00 uur

**Taallessen,
spreekuren,
ondersteuning**

Voor iedereen die
dat nodig heeft

Eetvoorziening

Een gratis maaltijd
voor iedereen die niet
of weinig te eten heeft.
Op maandag,
woensdag en vrijdag
van 17.00 - 17.30 uur

Nieuwe Groenmarkt 22, Haarlem
023 534 28 91 • info@stemindestad.nl
www.stemindestad.nl

colofon

Koop die krant en
neem hem ook mee!

De verkopers kopen de krant in voor € 1,50 en verkopen hem op straat voor € 3,-. Het verschil is een bijdrage in hun levensonderhoud. U herkent de Straatnieuwsverkoper aan de witte pas en het (niet verplichte) rode hesje.

Straatnieuws wordt verkocht en verspreid in Zuid- en Noord-Holland (waaronder Rotterdam, Delft, Westland, Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Gouda, Haarlem, Zoetermeer, Leiden, de Bollenstreek, Alkmaar, Hoorn, Schagen, Enkhuizen, Hoofddorp, en Den Helder)

Straatnieuws
zoekt donateurs!

Vindt u het belangrijk dat de krant blijft voortbestaan? Doneer dan op IBAN NL90 INGB 0007 5446 12. t.n.v. Stichting Haags Straatnieuws, Den Haag. Straatnieuws heeft de ANBI status. Dat betekent dat uw gift aftrekbaar is voor de belastingen.

Adres Redactie Straatnieuws
Stationsweg 6, Den Haag
redactiestraatnieuwsdenhaag@gmail.com
www.haagsstraatnieuws.nl

Coördinatie Haarlem
Ellis Denkers
Jonna van Doorn
06 4473 2594

Coördinatie Rotterdam
Stefany Karghoti
Rieneke de Vries
06 3835 2256
E straatnieuwsrotterdam@gmail.com

Coördinatie Den Haag
Lilian van Herpen
Judith Eykelenboom
06 1765 9585
E Lvanherpen@telfort.nl

Voor de spreekuren van de coördinatie,
zie haagsstraatnieuws.nl

Hoofdredacteur Theo Pajmans

Medewerkers aan dit nummer
Fenne Beugels, Marieke Bolle, Kateryna Bosiachenko, Stephanie-Joy Eerhart, Henriëtte Guest, Lilian van Herpen, Liza Kollau, Geraldina Metselaar, Camiel Mudde, Peter Schouten, Alan Tijseling

Coverfoto Liza Kollau

Ontwerp en opmaak Marieke de Roo

Oplage 10.000

Druk De Persgroep Nederland Duivendrecht

Volgende editie
Editie 11 2025 verschijnt op 31 juli

van de hoofdredacteur

De dag dat menselijkheid strafbaar werd

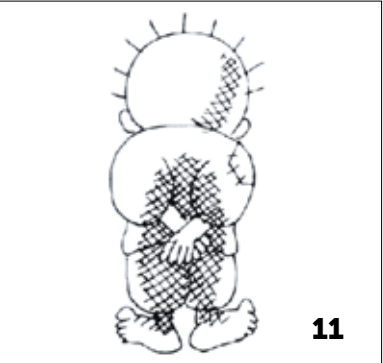
Het was een ongelooflijke week voor Nederland. Na veel gepor, gemor en gepruts werden de gure asielwetten door de Tweede Kamer aangenomen. Wat dit betekent voor de ongedocumenteerde medemens die al niks heeft, laat zich op papier al raden. Er is veel protest vanuit de mensen die wél met ongedocumenteerden - lees 'illegalen' - omgaan. Zo zegt dominee en directeur van de Pauluskerk Martijn van Leerdam erover in het *Reformatorisch Dagblad*: "We proberen naar ons geweten te luisteren en te doen wat goed is. Als we er een paar regels voor moeten oprekken of een stapje verder gaan dan van Den Haag mag, doen we dat." Hij voelt woede en teleurstelling, maar hij is ook gedesillusioneerd door het besluit van de Tweede Kamer. "Het resultaat is dat we allemaal verliezen. Dat er steeds meer dakloze mensen op straat terechtkomen. En dat steeds meer mensen bang zijn om flesjes water uit te delen als het warm is. Ik zeg: laat ze maar komen hoor. Sleep onze vrijwilligers en sleep mij ook maar weg uit de Pauluskerk. Maar wij gaan door", meldt hij aan *Een Vandaag*. Wat ook doorgaat zijn de brandhaarden in Gaza en Oekraïne. In Gaza, waar het leven zo'n hel is geworden dat mensen letterlijk verdwijnen. Vanaf dit nummer voortaan een nieuwe rubriek van een stichting die in Gaza werkt met kin-

deren, de meest kwetsbare slachtoffers in elke oorlog. Ook in Oekraïne zijn de gevolgen van de inmiddels drie jaar durende oorlog goed merkbaar, onze fotograaf Camiel Mudde was ter plekke en doet verslag. Bodil de la Parra vertelt over een nieuwe voorstelling waar zij een rol in speelt en over het trauma van de oud-Indiëgangers, de Jappenkampen en de nasleep van de dekolonisatie van voormalig Nederlands-Indië. Dan nu over naar u, beste lezer. Als u bij deze regels bent aangekomen, betekent het dat u Straatnieuws heeft gekocht van een dakloze medemens. Wat goed van u, daarvoor een hartelijk dankjewel van het hele team van Straatnieuws. Hopelijk heeft u ook een leuk gesprek gehad met de verkoper. Blijf vooral meedoen aan het verspreiden van licht. Geef je Straatnieuwsverkoper een gulle glimlach en besef even hoe bijzonder het is dat we hier allemaal zijn. Ook al is het soms zo kortstondig, het is niet minder dan een wonder. Laten we daarom samen onze aarde een stukje beter maken in de tijd dat we hier zijn.

Tot de volgende editie!

Theo Pajmans
redactiestraatnieuwsdenhaag@gmail.com

inhoud #10

11

04 Interview Actrice en toneelschrijver Bodil de la Parra

Over het nieuwe toneelstuk *Kantijl en de tijger*, een muzikale reis over een verborgen Indische familiegeschiedenis en een pleidooi voor gesprekken over de koloniale geschiedenis.

12 Enquête fotograaf Erik Laan

over de Haarlemse stichting Stem in de Stad

14 Reportage Terug naar Oekraïne - deel XIX

Oekraïne zucht al drie jaar onder de Russische terreur. Onze verslaggever reisde af naar het beroemde klooster Sviatohirsk Lavra. Vroeger kwamen hier pelgrims en toeristen, nu liggen er uitgebrande tanks tussen rozen

14

En verder:

07 Column Marieke Bolle: ons populistische landje

08 De Surinaamse kunstenaar Marcel Pinas is een man met een missie: 'Onze afkomst is onze toekomst'

10 Column Stephanie-Joy Eerhart: Dennie

11 Correspondent voor Gaza: Handala

13 Cryptogram

13 Column Peter Schouten: De dakloze getuige

18 Gratips: Theatervakantiepark en Open Dag Feyenoord

19 Gouden Harten: Els Barendregt

20 Opgetekend: Orlando

19

Met de voorstelling *Kantjil en de Tijger* wordt op een speelse en lichtvoetige manier een brug geslagen tussen de levens van mensen uit voormalig Nederlands-Indië. Eén van de acteurs die aan de voorstelling meewerken is Bodil de la Parra, zelf van gemengd Surinaamse en Indochinese afkomst. Het is een voorstelling voor het hele gezin met een belangrijk thema: 'Er is een oudere generatie die heeft gezwegen maar nu begint te spreken omdat de jongere generatie antwoorden wil'

tekst Theo Pajmans beeld Liza Kollau

Verhalen die verteld moeten worden

In de voorstelling maken we kennis met Indra, een meisje wiens oma ziek is geworden. De hele familie is bij elkaar gekomen om afscheid van haar te nemen. Maar dan heeft haar oma een verrassende, laatste wens. Indra schiet haar te hulp en duikt zo een verborgen geschiedenis in.

"Het is een stuk dat het Indische thema behandelt", vertelt Bodil. "Inmiddels heb je veel families waarvan de oudere generatie Indische Nederlanders nu uitsterft. Doordat het een familievoorstelling vanaf acht jaar is, maakt het kinderen bekend met het thema dat er mensen zijn die ooit vanuit voormalig Nederlands-Indië naar Nederland kwamen en Indisch zijn. Er zitten intergenerationele verbanden

in. Ik speel de dochter van die oma. Maar het gaat over de hele familie. Als je zoals ik Indochinees bent opgevoed, dan ken je die familiedynamieken."

Bodil is actrice en toneelschrijver en schreef meer dan twintig theaterteksten. Ze volgde opleidingen aan de Amsterdamse Toneelschool en de Academie voor Kleinkunst. Ze schreef stukken voor jeugdtheater Artemis, als actrice speelde ze bij onder andere bij het NNT, Bos Theaterproducties, Het Zuidelijk Toneel, Orkater en in 2022 bij het Nationale Toneel in *De Leedvermaak Trilogie* van Judith Herzberg.

Bodil groeide op in het Amsterdam van de jaren zeventig als dochter van een

Surinaamse vader en een Indochinese moeder. Daardoor kiest zij er vaker voor de koloniale migratieachtergrond van haar familie te verwerken in haar stukken, zoals *Ouwe Pinda's*, een stuk dat ze samen schreef met Nadja Hüpscher en *Gouwe Pinda's*. Ze maakte een theaterbewerking van de podcast *De plantage van onze voorouders* en dit jaar stond ze in het door haar geschreven *Brieven aan Bertje*, een stuk over de Surinaamse verzetsstrijder Betty Bergen.

In *Kantjil en de tijger* ontmoet Indra vijf generaties vrouwen en ontdekt wat haar Javaanse afkomst voor haar betekent. Door naar de herinneringen van haar voorouders te kijken, komt ze erachter dat een geschiedenis die altijd ver weg leek, nog heel dichtbij is en voortleeft in haar. De voorstelling is ook een pleidooi voor gesprekken over de koloniale geschiedenis in voormalig Nederlands-Indië, zowel thuis als op school. *Kantjil en de tijger* laat zien hoe een familie tot elkaar komt, door samen te herinneren en zo het verleden een plek te geven.

De grote zaalproductie is nadrukkelijk bedoeld voor alle leeftijden, wat de Toneelmakerij elk jaar in samenwerking met een ander (muziek)theatergezelschap doet. Voor *Kantjil en de tijger* werkt de Toneelmakerij samen met het voltallige Oorkaan Ensemble en Studio Figur. De cast acteurs en het schrijversteam hebben voor een groot deel wortels in Indonesië. Dat verbindt hen op een bijzondere manier met de thematiek van de productie.

Het magische dwergertje

In de voorstelling ontmoet het meisje Indra Kantjil, het magische en slimme dwergertje uit de Indonesische vertellingen. Nog steeds zijn de Kantjilverhalen daar immens populair. Ze bestaan in alle soorten en maten en doordat ze worden doorverteld waarbij de verteller er een eigen draai aan geeft, is elke vertelling weer anders. De rode draad is dat het kleine hertje op een slimme manier alle andere dieren telkens te slim af is. De verhalen worden van generatie op generatie overgeërfd, en bestaan ook in Suriname.

Schrijver Melissa Knollenburg, een van de schrijvers van de voorstelling, las als kind de verhalen al: "Ik groeide als derde generatie op met veel vragen over het verleden van mijn Javaanse oma. Toen ik zes was, kreeg ik een boekje over de verhalen van Kantjil. De verhalen over het dwergertje lezen met mijn oma, was voor mij de manier om een gesprek te beginnen over onze verbinding met Indonesië. Ik had altijd het idee dat een deel van mijn oma op Java was achtergebleven. In de teksten die ik nu schrijf, zoek ik nog altijd naar dat deel van haar. Het is niet volledig in te lossen, maar ik kom steeds dichterbij."

Niemand weet meer wanneer de eerste Kantjil-verhalen verteld werden, wel dat ze waarschijnlijk al eeuwen bestaan. "In Nederland leven zo'n twee miljoen mensen met Indonesische roots, verspreid over het hele land. Zij dragen, inmiddels al tot in de vierde generatie, de gevolgen van 350 jaar koloniale geschiedenis met zich mee. Er zijn hier nog zoveel verhalen over te vertellen uit allerlei perspectieven. Dat is nodig om het verleden een plek te geven en het heden beter te begrijpen. Dit is één van die verhalen. Het wordt een grootse vertelling die past bij de grote zaal: episch, kwetsbaar, spannend, confronterend en met een flinke dosis Indische humor", zegt Paulien Geerlings, een andere schrijver van de voorstelling, hierover. Want wie duikt in inmiddels vier generaties geschiedenissen van mensen uit voorma-

'Bij een voorstelling over
voormalig Nederlands-Indië of
Indonesië komen hele families
kijken, want ze zijn op zoek naar
deze verhalen die nog verteld
moeten worden'

lig Nederlands-Indië, weet dat er genoeg verhalen te vertellen zijn, vindt ook Bodil. "Voormalig Nederlands-Indië heeft ook een hele heftige periode gehad tijdens de Tweede Wereldoorlog toen de Japanners het land bezetten", legt ze uit. "En daarna kwamen de Indonesische vrijheidsstrijders die opstonden tegen de koloniale overheersing. Er zit dus ook heel veel trauma in die generatie. Veel Indische mensen hebben ook in Jappenkampen gezeten. Die opa's en oma's zijn nu allemaal over de tachtig en hebben hun trauma doorgegeven. In 1948 werd Indonesië onafhankelijk en moesten veel Indo's kiezen of ze daar bleven of naar Nederland afreisden, naar hun Europese roots. Maar in Nederland zijn ze helemaal niet goed opgevangen. Omdat ze zo slecht behandeld werden, reisden velen ervan door naar de Verenigde Staten. Dat is wel bekend, denk bijvoorbeeld aan de Molukkers. Zij hadden nog voor het KNIL gevochten, het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Die oudere generatie heeft steeds gezwegen, maar begint nu te spreken omdat de jongere generatie ook antwoorden wil. Die jongere generatie heeft vragen. Zeker de generatie van mijn moeder en mijn generatie. Ik ben vragen gaan stellen aan mijn oma. En dat meisje in het stuk doet dat ook. Er zijn een aantal ongeschreven gewoontes die de jongere generatie gaat bevragen en dat is nu heel erg aan de hand. Want er is een derde generatie Indische mensen die zich nu begint te manifesteren in kunst en toneel en literatuur, juist om terug te gaan naar wat daar is gebeurd en wat er voor die tijd was."

Littekens
En dan zijn er nog de blijvende littekens van het kolonialisme, toen Indonesië in handen van de Nederlanders was. "Er is ook heel veel ongelijkwaardigheid. Veel Indische mensen zijn afkomstig van zogenaamde njais. De Nederlandse kolonisator, net zoals op Suriname en de Antillen, zo'n baas van een plantage, verwekte dan een kind bij een inlandse vrouw maar ze waren verder niet getrouwd." Het was een relatie van gedwongen afhankelijkheid waarbij de njai niet alleen het huishouden deed, maar ook de seksuele behoeften van de witte man moest bevredigen. "En heel vaak niet vrijwillig, soms ontstonden er wel liefdes maar dan werden die vrouwen alsnog afgedankt of werden er andere beloftes gemaakt. Een enkele keer kozen die vaders als er sprake was van echte liefde dan wel voor zo'n vrouw, maar dat was vrij ongelijkwaardig, zoals dat gaat in koloniale tijden. Rechten had ze verder niet en ook de kinderen werden anders aangekeken omdat ze gemengd bloed hadden."

'De mensen die uit voormalig Nederlands-Indië kwamen en hier in contractpensions werden gestopt, veranderden en verrijkten ook de Nederlandse cultuur in aanzienlijke mate'

Dan waren er nog de zogenaamde 'expedities', waarbij het beruchte bloedbad van Kuta Reh plaatsvond, waar in 1904 door Nederlandse troepen meer dan 1700 mannen en meer dan 1100 vrouwen en kinderen in één dag werden vermoord. Maar de mensen die uit voormalig Nederlands-Indië kwamen op boten met namen als de Willem Ruis en hier in contractpensions werden gestopt, veranderden en verrijkten de Nederlandse cultuur in aanzienlijke mate. Van de rijstafel, die in Nederland ontstond omdat Nederlanders wel al die lekker gerechten wilden proeven, maar dan in kleinere porties, tot de komst van de rock 'n roll. Met als grootste muziekexportproduct Eddie van Halen, wiens moeder een Indisch-Nederlandse van Javaanse afkomst was.

Die diaspora van mensen uit voormalig Nederlands-Indië had soms ook trieste bijeffecten. Zo weet Bodil nog dat haar moeder op haar veertiende of vijftiende voor het eerst echt verliefd werd op een jongen die niet veel later met zijn hele familie naar Amerika verhuisde. "Ze heeft een week gehuild", herinnert Bodil zich het verhaal van haar moeder. "Mijn opa zei toen: je trouwt nooit met je eerste liefde."

Bodil hoopt dat mensen van acht tot tachtig naar de voorstelling gaan kijken, want de voorstelling is toegankelijk voor gezinnen met kinderen vanaf acht jaar: "het is belangrijk deze geschiedenissen ook voor jonge kinderen te ontsluiten. Het liefst zie ik families de schouwburg of het theater bezoeken. Dat heb ik al eens mee-gemaakt. Bij een voorstelling over voormalig Nederlands-Indië of Indonesië komen hele families kijken, want ze zijn nu eenmaal op zoek naar deze verhalen die nog verteld moeten worden. Soms braken oude mensen dan ook echt open. Ik heb twaalf jaar geleden een voorstelling gemaakt met actrice en schrijver Nadja Hüpscher. Na afloop hadden we veel vraaggesprekken en kwamen mensen naar ons toe. Ook oudere mensen die ons soms vreselijke dingen vertelden en dan vervolgens zeiden 'dit is trouwens de eerste keer dat ik erover spreek'. Zoals: 'Mijn moeder werd voor mijn neus onthoofd. Toen heb ik mijn broertje moeten opvoeden want hij was drie en ik was zes en ik droeg hem

in een slendang' (Een slendang of draagdoek is een doek waarmee een ouder een baby of peuter op zijn lichaam kan binden en zo kan dragen – red.). Het was heftig, zo'n oudere man die voor het eerst begon te spreken over die verschrikkelijke ervaring, terwijl hij ons helemaal niet kende. Vaak hebben de mensen van die leeftijd altijd heimwee gehouden. En wilden ze de mooie dingen van voormalig Nederlands-Indië ook delen." Zelf denkt ze dat we sinds die eerdere voorstelling weer wat verder zijn, omdat er ook openlijk wordt gesproken over intergenerationele ervaringen en trauma als het gaat over het koloniale verleden van Nederland. "Net zoals over de Trans-Atlantische slavernij. Naast de Trans-Atlantische slavernij was er natuurlijk ook slavernij in Nederlands-Indië omdat de Hollanders kaneel en nootmuskaat hadden ontdekt en plantages hadden met koffie en suiker. Daar moesten dan vaak de inlanders werken zoals ze genoemd werden. Ze werden natuurlijk uitgebuit. Ik denk dat in dit stuk al die dingen misschien wel worden aangestipt, maar het vooral gaat over een familie hier en nu in Nederland. Veel van die families en generaties leven nu hier. Mijn moeder is in de jaren tachtig maar één keer teruggegaan naar Indonesië. Soms is het niet gemakkelijk, een oom van mij ging terug naar zijn geboortedorp, maar hij raakte gedesilluseerd. Heel veel mensen zijn niet meer teruggeweest of maar een keer."

Kantjil en de Tijger is van 17 oktober 2025 t/m 4 januari 2026 te zien in Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amstelveen, Amsterdam, Apeldoorn, Breda, Delft, Den Haag, Dordrecht, Groningen, Haarlem, Kerkrade, Leeuwarden, Leiden, Rotterdam, Tilburg, Utrecht en Zaandam.

toneelmakerij.nl

FOTO: EVELINE VAN EGDOM

Ons populistische landje

Er komen steeds minder asielzoekers naar Nederland, in 2024 zo'n 15 procent minder dan het jaar ervoor. Mocht je desondanks overwegen vanuit je door oorlog verscheurde land met onverantwoord veel lotgenoten in een gammel bootje naar Europa te ontkomen, weet dan dat ons vrije, welvarende land zo gastvrij niet meer is voor mensen op de vlucht. Het 'wir schaffen das'-tijdperk ligt achter ons.

Dat er inmiddels veel minder asielzoekers naar Nederland komen, komt de onvermijdelijke waterstofperoxidepopulist uit Venlo slecht uit. Hij dankt zijn electorale succes immers aan het stelselmatig uitmelken van dat ene eigen volk eerst-thema. Zijn voornaamste zorg is dat het goed gaat met asielzoekers of dat een ander thema het publieke debat gaat domineren. Daarom stapte hij plompverloren uit de regering die hij prees om het 'strengste asielbeleid ooit' om vervolgens vanuit de oppositie hetzelfde 'strengste asielbeleid ooit' te presenteren. Daarom hitst hij bewoners op in gemeenten waar een opvanglocatie moet komen tegen hun lokale bestuurders. En daarom ligt er nu een wet in het parlement, die soep uitdelen aan mensen zonder verblijfspapieren strafbaar stelt. Laat Geert maar schuiven in dit gure landje. En in de strijd om de kiezersgunst overtoepen bekrompen politici van plofkippartijen op de rechterflank elkaar in hoe streng zij het asielbeleid willen. Plofkippartijen - het begrip is van politicoloog Léonie de Jonge - zijn partijen die op één thema of een aansprekende leider plotseling heel groot worden en de volgende verkiezingen weer zijn leeggelopen.

Democratie is niet voor bange mensen. Waar politici moreel leiderschap zouden moeten tonen en sturing aan hun debat zouden moeten geven, buitelen ze over elkaar heen voor de gemakkelijke populistische stem. Dat lagere aantal asielzoekers is overigens niet de verdienste van de allerslechtste minister ooit, PVV-minister Faber, maar van de val van het Assad-regime: er komen geen vluchtelingen meer uit Syrië.

Marieke Bolle is voorzitter van stichting Haags Straatnieuws.

Wat zijn de vooruitzichten voor Suriname? Dat weet de Surinaamse kunstenaar Marcel Pinas wel: “Onze afkomst is onze toekomst. Onze verhalen klinken als een lied dat je voor het eerst hoort”, zegt de 54-jarige Marcel, “en misschien dat je nog een paar keer naar dat lied moet luisteren om te begrijpen wat er wordt gezongen. Na verloop van tijd zul je het herkennen.” tekst Geraldina Metselaar beeld Henriëtte Guest

Een man met een missie

Als geen ander weet Pinas dat het een kwestie is van een lange adem, voordat mensen het oorspronkelijke verhaal van Suriname gaan zien in al z’n verschijningsvormen. De kunstenaar heeft daar de afgelopen jaren keihard aan gewerkt en geeft zichzelf nog zes jaar om zijn doel te bereiken. Marcel is een man met een missie. “Alles wat ik doe en maak moet bijdragen aan de toekomst van mijn land Suriname. Dat kan alleen als je weet wie je bent en wat je doet. Ik ben trots op wie ik ben. Ik blijf gefocust. En nee, een politieke loopbaan ambieer ik niet”, zegt Marcel vastberaden.

“Met kunst kan ik veel meer bereiken, dan met politiek”, vervolgt hij zijn verhaal. “Kunst gaat over ons en onze voorouders.” Marcel is geboren in het binnenland van Suriname, in Pelgrim kondre in het district Marowijne, als nakomeling van de marron (afstammelingen van Afrikanen die door slavenhalers onder dwang naar Suriname waren gebracht – red.). In zijn schilderijen en installaties verwerkt de kunstenaar voorwerpen die een relatie daarmee hebben, zoals de boomstamkano, stukken van peddels, stoffen, olielampen en lepels. Net als symbolen die de bedreigde culturen kenmerken. Zoals het Afaka-schrift van zijn voorvaderen. Deze geheimtaal werd rond 1910 ontwikkeld voor het Aukaans, een creoolse taal in Suriname. De naam van het schrift komt van de maker, Afáka Atumisi, een Aukaanse marron. (Bron: Wikipedia) “Met het Afaka schrift kon men onderling met elkaar communiceren. Jongeren leerden zo over hun afkomst”, legt Marcel uit. “Vertel wie we zijn en waar we vandaan komen. Zo zal de toekomst van Suriname eruit gaan zien.”

Als klein jongetje keek hij aandachtig hoe de marron hun boten beschilderden. Het inspireerde hem ook tekeningen te gaan maken. Tegelijk was Marcel onhandelbaar. Zijn moeder was druk met het grote gezin en had weinig tijd voor hem. “Dan ga je blijkbaar kattenkwaad uithalen, waardoor je wel die aandacht krijgt die je nodig hebt”, zegt de kunstenaar met een grote grijns. Het gevolg was dat zijn moeder hem naar het internaat stuurde. Daar had hij de tijd van zijn leven. Er werd aan hem voorgelezen, sprookjes als Assepoester en hij kreeg cadeautjes. “Knikkers, zweefvliegtuigjes. Ik werd vertroeteld op het internaat. Het ging goed met mij”, stelt Marcel. “Het is zo belangrijk dat kinderen onverdeelde aandacht krijgen. Daardoor kunnen ze zich ontwikkelen en leren wie ze zijn en wat ze willen.”

Erfenis van de voorvaderen

Na de middelbare school meldde Marcel zich bij de universiteit in Paramaribo. Hij koos voor een technische studie, zodat hij aan het werk kon in de mijnbouw voor Suralco. Een Surinaamse producent van bauxiet en aluinaarde in Moengo. Marcel kreeg er bij toeval les van de vrouw van kunstenaar Jules Chin A Fung. “Zij herkende mijn artistieke talent en raadde mij aan naar de kunstacademie te gaan. Dat heb ik gedaan. ‘s Ochtends zat ik te blokken op technische vakken en ‘s middags ging ik naar de Nola Hatterman-kunstacademie in Paramaribo. Op mijn 26ste ben ik gestopt met die technische studie. Voor mijn gevoel kon ik meer bereiken met kunst. Men verklaarde mij voor gek. Ik ging naar het Edna Manley College of Visual and Performing Arts op Jamaica.” Daar had Marcel het zwaar. Zijn kunstdocenten dwongen hem op zoek te gaan naar zijn eigen beeldtaal. “Het mocht vooral geen kopie worden van Mondriaan of Monet”, vertelt hij. “Met andere woorden geen Westerse kunst, maar Surinaamse kunst. De vraag is hoe je die beeldtaal ontwikkelt als je alleen maar die Westerse kunst voorbij ziet komen. Het is als dat lied dat je herkent, maar wel vaker moet horen voor je het begrijpt. Zo zou het ook met Surinaamse kunst moeten zijn. Aansluitend heb ik nog een paar jaar gestudeerd aan de Rijksacademie van beeldende kunsten in Amsterdam. Daar realiseerde ik me dat ik terug moest naar Suriname naar Moengo. Mijn inspiratie en beeldtaal vond ik in onze cultuur. Met mijn kunst wil ik iets toevoe-

gen aan wat er al bestaat in de wereld. Dat is geen kopie van Mondriaan, geen klassieke Westerse kunst, maar een aanvulling op de erfenis die onze voorvaderen ons hebben nagelaten.”

Eigen koers

Zonder slag of stoot verliep Marcels missie niet. Samen met jong en oud zet hij zich in om de overgebleven kennis van zijn land te behouden en vast te leggen.

Hoop voor de toekomst.” De uitwisseling van internationale kunstenaars, die er telkens als artist-in-residence rond de drie maanden verblijven, staat centraal. In de buurt van de Tembe Art Studio wordt bovendien het Marowijne Art Park geopend, dat gaandeweg groeit. De artists-in-residence schenken stuk voor stuk een kunstwerk aan het Marowijne Art Park. In 2011 opent Stichting Kibii ook nog het Contemporary Art Museum Moengo,

'Onze verhalen klinken als een lied dat je voor het eerst hoort'

In 2009 richtte hij Stichting Kibii op. Een organisatie met de focus op kunst, muziek, dans en theater in Moengo, in het district Marowijne in het noordoosten van Suriname. Daarnaast opende hij de Tembe Art Studio in het voormalige ziekenhuis van Moengo. Marcel: “In het centrum krijgen wekelijks kinderen kunstlessen, muziek, dans en toneel. Door kunst en cultuur kun je je ontwikkelen en een bijdrage leveren aan onze samenleving. Het delen met elkaar is fijn en geeft hoop.

het eerste museum voor hedendaagse kunst in Suriname. En in 2013 organiseert Marcel voor het eerst het Moengo Festival. Een jaarlijks festival voor muziek, theater, dans en beeldende kunst. In 2018 bezochten meer dan twintigduizend mensen het festival. Als het aan Marcel ligt, worden dat er nog veel meer. Hij nodigt mensen van over de hele wereld uit het festival te komen bezoeken. “We doen alles zonder financiële steun van de overheid”, reageert Marcel. “Dat is

vervolg interview **kunstenaar marcel pinas** >>

10 vervolg interview kunstenaar marcel pinas

Behalve op de vloer van het Open Paviljoen is er werk van Marcel Pinas te bewonderen bij ARTZUID Amsterdam, de Sculptuur Biënnale van Nederland. Iedere twee jaar staan er vier maanden lang vijftig spraakmakende beelden op de Apollolaan en Minervalaan in Amsterdam Zuid. ARTZUID maakt kunst gratis toegankelijk voor iedereen. De negende editie van de Amsterdam Sculptuur Biënnale ARTZUID vindt plaats van mei t/m september 2025.

okay. Mijn voorouders moesten het met nog veel minder doen. Op deze manier kan ik wel volledig mijn eigen koers volgen en doen waarin ik geloof. Ik lever kritiek op het systeem en dat willen ze niet. Wat ik wil, is dat men respect heeft voor onze manier van leven in en met de natuur. Ik heb ook respect voor de ander. Wij verschillen van elkaar, maar dat betekent niet dat de een meer of minder is. Ik werk wat dat betreft tussen twee werelden. Het dorp waarin ik leef, is een hechte gemeenschap. Als hier 's avonds een kind alleen over straat loopt, bemoeit iedereen zich ermee. Als in Paramaribo 's avonds kleine kinderen over straat lopen, is er een enkeling die zijn hoofd omdraait. Dan denk ik, ga elkaar helpen, met elkaar delen en niet elkaar vermoorden." Als Marcel kort in Nederland is voor het Open Paviljoen op het Voorhout, verbaast hij zich over de enorme afstand die er nog altijd bestaat tussen mensen. "Misschien moeten daarom velen naar het Moengo Festival komen, om te zien hoe het ook kan."

In Nederland
Op uitnodiging van kunstinstituut West Den Haag werd Marcel gevraagd een kunstwerk te maken voor het Open Paviljoen. Bij West Den Haag ligt dit jaar de focus op Suriname: een land dat onlosmakelijk verbonden is met het heden en verleden van Nederland. "Ik maakte schilderijen voor de vloer van het Open Paviljoen. Hoewel mensen misschien commentaar gaan leveren dat mijn werk

op de vloer ligt en iedereen erover heen kan lopen. Het is goed. Ik had ook nee kunnen zeggen." Marcel moet lachen. "Ik heb een keuze. Dat hadden mijn voorouders niet. Als zij nee zeiden, werden ze afgeranseld." Het Open Paviljoen biedt ruimte voor culturele uitwisseling en kritische reflectie in een internationale stad als Den Haag. Directeur Marie José Sondejker van West Den Haag vindt het Open Paviljoen overigens meer dan een podium: "het is een denkruimte in de stad, ontstaan vanuit de filosofie van de West. We onderzoeken namelijk hoe kunst kan bijdragen aan een inclusieve, rechtvaardige en leefbare wereld. Dat is zonder meer iets wat Marcel aanspreekt." Geïnspireerd door denkers als Chimamanda Ngozi Adichie en

Édouard Glissant is het programma samengesteld in samenwerking met een uiteenlopend netwerk van makers, denkers en bewoners. Er is plaats voor zowel professionele als amateurkunst, voor verdieping én voor persoonlijke verhalen.

Samen met verschillende organisaties toont het Open Paviljoen de komende maanden een veelzijdig programma dat zich richt op diversiteit, identiteit en nieuwe vormen van samenleven. Met de doorlopende programmering in de voormalige ambassade en het Open Paviljoen brengt West hedendaagse kunst naar het centrum van Den Haag, maar creëert het ook ruimte voor gast-vrijheid, dialoog en een gezamenlijke verbeelding van een andere wereld.

column

FOTO: MARTIN WAALEBOER

Dennie

Je moet een uitkering voor me aanvragen! Bewoner Dennie gaat wijdbeens op de rand van de tafel zitten. Zijn petje staat achterstevoren op zijn te lange bruine haren. Kauwgom kauwend lijkt hij te wachten tot ik reageer. Voor de show tik ik nog twee zinnnetjes bij mijn rapportage voordat ik mijn bureaustoel zijn richting uit rol en hem vragend aankijk. "Ja, je hoort me toch?" Ik schraap mijn keel. "Ik ben nieuwsgierig waarom een jongeman van 1.86 meter, met benen en armen die prima functioneren en dagelijks zeker 250 euro zwart weten te verdienen mij vraagt om een uitkering aan te vragen." Misschien had ik verwacht dat hij uit het veld geslagen zou reageren, echter wordt zijn toon scherper "Jij bent maatschappelijk werker, en ik woon nu eenmaal tussen de junkies bij het Leger des Heils, dus dat hoor je dan toch gewoon voor mij te regelen?" "Ik denk dat ze je bij de intake verkeerd voorgelicht hebben Dennie", verzucht ik. "Ik ben degene die je steunt bij het hervinden van je eigen kracht, of in jouw geval, het vasthouden daarvan. Ik ben er voor een luisterend oor, je stimuleren en activeren van jouw talent..." "Ach trut, hou maar op, ik wist dat er zo'n kuttekoppenreactie zou komen." Dennie trekt het haar onder zijn pet recht en kijkt me brutaal aan terwijl hij naar de uitgang loopt.

"Ik heb een naam en dit gesprek is zoals je haarfijn aanvoelt inderdaad tot zijn eind gekomen. Wanneer je de kracht hebt gevonden om normaal te doen ben je weer van harte welkom, bij voorkeur woensdag om 15.00." Ik draai me terug naar de computer en negeer zijn theatrale gedrag. "Dennie is al twee dagen niet gezien door de medewerkers. Heb jij iets gehoord?" Vragend kijken collega's mijn richting uit terwijl ik afgeleid word door het display van mijn werkmobiel dat oplicht. "Ik denk dat dit het antwoord is", gebaar ik naar de naam op het schermpje; Minous, de reclaseringswerker van Dennie. "Hij zit vast, en voor langere tijd. Ze vroeg of we hem wilde uitschrijven en zijn spullen misschien willen opslaan?" Het is een half jaar later wanneer de reclassering hem opnieuw aanmeldt. In de gegevens zie ik dat hij een Wajong uitkering heeft gekregen. Wanneer ik mijn auto naar de garage breng en hier Dennie onder een auto vandaan zie rollen besluit ik maar niet te vertellen dat mijn remmen nagekeken moeten worden.

Stephanie-Joy Eerhart werkt bij het Leger des Heils. Zij tekent daar verhalen van mensen op.

opinie onze correspondent voor gaza

Honderdvijftigduizend mensen in Nederland kwamen op voor mensen in Palestina. Met Palestina worden tegenwoordig alleen de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook bedoeld - maar klopt dat wel? tekst Ingrid Rollema bewerking Carl Stellweg

handala Naji al-Ali

Handala

Ik ben uw nieuwe Correspondent voor Gaza en zal de komende tijd stemmen uit Gaza laten horen. Het zullen vooral kinderstemmen zijn. Met de verbaasde ogen van een kind zal ik naar de genocide kijken. Ik denk nu meteen aan Yara, een klein meisje met prachtig, dik, donker krullend haar. Ze staat naast haar vermoorde moeder en vraagt zich af: "Waar zijn de goede mensen gebleven?"

'De goede mensen': dat zal mijn insteek zijn, wanneer ik voor u verslag doe uit Gaza. En ik wil graag bij het begin beginnen. Hoe is de wereld in deze afschuwelijke situatie terechtgekomen?

Aan het eind van de negentiende eeuw komt er een stroom arme Joden uit Oost-Europa richting Engeland op gang. De Engelsen hebben daar helemaal geen zin in en beginnen het zionisme actief te steunen. Dat zionisme is immers een beweging die een Joods thuisland nastreeft, en als de Joden dat thuisland weten te realiseren en daar allemaal gaan wonen, zijn andere landen van ze af. Het zionisme komt antisemieten goed uit. De Joodse advocaat en journalist Theodor Herzl zet in 1896 in zijn pamflet *Der Judenstaat* uiteen hoe zo'n staat tot stand moet komen. Het politiek zionisme heeft socialistische en praktische uitgangspunten, maar maakt ook gebruik van Bijbelse symboliek wanneer het spreekt van 'Het Beloofde Land', en dat heeft een enorme overtuigingskracht. De verplaatsing van Joden naar Palestina wordt door de meeste Europese landen actief gestimuleerd. Arabische leiders trekken al voor de Eerste Wereldoorlog aan de bel als ze zien dat het demografische evenwicht in Palestina wordt verstoord.

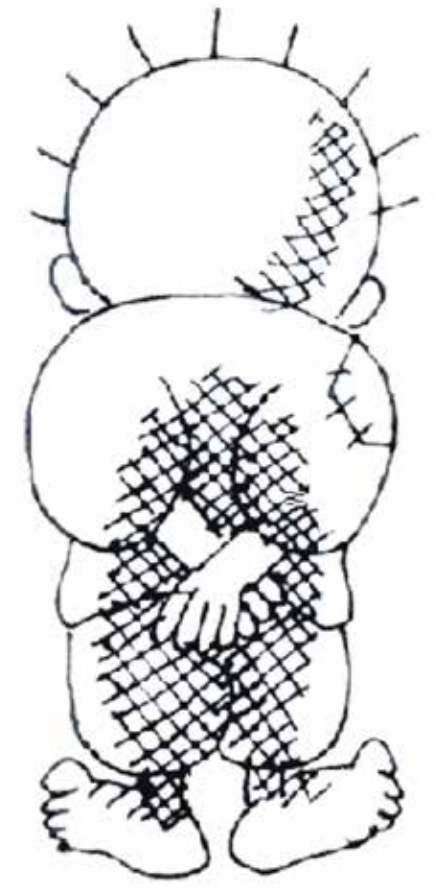
Na de Eerste Wereldoorlog vinden er verschuivingen plaats. De Ottomaanse overheersing maakt plaats voor een Brits mandaat. De nieuwe bestuurders steunen de grootschalige immigratie van joden naar Palestina en negeren het verzet van de Palestijnen hiertegen. Ze bieden militaire opleidingen aan Joodse immigranten, die terroristische aanslagen gaan plegen om de overhand in Palestina te krijgen. Dit duurt tot 1948. Dan vertrekken de Britten halsoverkop en laten hun wapens achter bij de Zionisten. Zij stichten met hulp van de Verenigde Naties de staat Israël, maar zonder inspraak van de Palestijnse bewoners. De nieuwe Joodse staat verdrijft ruim 700.000 Palestijnen, tienduizenden Palestijnen vinden de dood en ruim 400 Palestijnse dorpen worden vernietigd. De Palestijnse bevolking komt in Jordanië, Gaza, Libanon, Syrië en in

de diaspora terecht. Israël ontketent een propagandacampagne met de pakkende leuze Een land zonder volk voor een volk zonder land, alsof de Palestijnen die er wonen niet bestaan. De Westerse Wereld gaat mee in deze leugen en begint Israël met raad en daad te steunen. Dit duurt tot op de dag van vandaag voort. Israël wordt een kernmacht en is tot de tanden toe bewapend.

Het jaar 1948 moet u onthouden. Dit is het jaar dat de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aannemen. Nederland wordt gedwongen zijn koloniën op te geven. Het Handvest van de Verenigde Naties codificeert en bekrachtigt op internationaal niveau de voornaamste beginselen van internationale betrekkingen. Het spreekt over de soevereine gelijkwaardigheid van staten, het verbod op het gebruik van geweld in internationale relaties en de elementaire mensenrechten van iedereen. Maar helaas wordt ook de Apartheid in Zuid-Afrika gelegitimeerd. De staat Israël wordt uitgeroepen op Palestijns grondgebied. Vijf generaties later woont Yara nog steeds in een vluchtelingenkamp in Gaza. Zij staat naast haar dode moeder en vraagt zich af waar de goede mensen zijn gebleven.

Ik maak me zorgen over Yara. Hoe moet ze verder leven met deze ervaringen en alles wat ze met haar mooie diepbruine kinderogen gedwongen is te zien? De kleine Handala schiet me in gedachte. Handala is een Palestijns symbool. Het is een fictief klein kereltje, een cartoonesk figuurtje dat met zijn handjes op zijn rug kijkt naar wat de grote mensen doen. Handala zie je altijd alleen op zijn rug, maar uit zijn houding spreekt ongeloof. Het is absurd wat grote mensen doen! Nooit heeft iemand zijn gezichtje gezien, maar het verhaal gaat dat het in een brandkast in Gaza wordt bewaard. Pas als het vrede is in het Midden-Oosten, zal Handala zich omdraaien en zijn gelaat tonen. Maar hoe gaat het nu? Hoe ziet het leven van de mensen in Gaza er tegenwoordig uit? De mensen die niet zijn vermoord, wonen in de brokstukken van hun huizen, in tenten en in de open lucht. Het is nu juni en gloeiend heet. Geen drinkwater en geen voedsel, geen beschutting. De bombardementen gaan maar door. Hoe is het mogelijk dat de wereld dit toestaat?

Je zegt het zo makkelijk: 'uithongeren'. Maar het is een verraderlijk en uiterst pijnlijk proces. Mensen kunnen zich steeds minder goed bewegen. Ze worden dof in hun hoofd en apathisch. Beetje

'Mensen lossen langzaam op in het niets'

bij beetje vallen functies uit. Stemmen begeven het. De mensen die ik via krakemikkige verbindingen spreek, kan ik steeds moeilijker verstaan. Mensen lossen langzaam op in het niets. Ze verdwijnen, houden op te bestaan. We staan met lege handen. Ik wil dit niet, jij wilt dit niet. Het maakt radeloos. Wat moeten die mensen niet in stelling brengen om te overleven? Er komt al drie maanden geen voedsel binnen terwijl er vrachtwagens met voedsel voor hen klaar staan tot aan de horizon.

Ik geloof enorm in de kracht van kunst. Daar zullen de volgende artikelen over gaan. Kinderen en kunst. Omdat kunst altijd een vertaling is van de diepere lagen die wij als mens in ons hebben. Is het oproepen van een parallele werkelijkheid niet het middel om te kunnen overleven? Een soort droomtoestand, waar je onder hoge druk wellicht verbluffende dingen tot uiting brengt. Je kunt je voorstellen dat mensen in Gaza voelen dat ze in het centrum staan van een nog te vormen mythe, dat ze deel zijn van een collectieve ervaring waarin gezocht wordt naar betekenis.

En wat zien we gebeuren? Kunstenaars bestoken Instagram met tekeningen en beelden. In de grote tentenkampen zien we dat er theater wordt gemaakt. Via onze contacten leren we schrijvers en literaire commentatoren kennen. Door zich te concentreren op schrijven en verbeelden, midden in de hel, hebben ze het gevoel hun menselijkheid te kunnen behouden. Ze komen samen in omstandigheden die niet voor te stellen zijn. Levensgevaarlijk.

In de ruim 33 jaar dat ik in Gaza kom, heb ik veel zien veranderen. Maar altijd ben ik blijven proberen om door de ogen van een kind te kijken en daar hebben de kunsten me enorm bij geholpen. Ik streef ernaar om in iedere editie van deze krant iets te laten zien over kunst en kinderen. Kinderen willen vertellen, ze willen maken en spelen. Ze willen verhaaltjes verzinnen en delen. De kinderen in Gaza zijn expressief, vrolijk, leergierig en goeie acteurs. En deze mensen worden nu dood gebombardeerd, dag na dag, nacht na nacht.

Ik denk aan de kinderen die zo vol overgave muziek studeerden aan het Edward Said Conservatorium in Gaza-Stad en nu begraven liggen onder het puin. Wat doet deze wereld zichzelf aan? We zullen nooit ervaren hoe betoverend hun klanken hadden kunnen zijn. Ik denk aan al die kleine acteurs die ons hadden kunnen laten lachen. Ze zullen hun talenten nooit kunnen tonen. Ik denk aan al die jonge mensen die dichter wilden worden en zo vol overgave aan het oefenen waren in het Palestijnse Tamer Instituut voor gemeenschapsonderwijs. Docenten, literatoren, kunstenaars: iedereen zet alles op alles om kunst en traditie over te dragen en de Palestijnse cultuur vast te houden. Zij weten nog steeds vormen te vinden om de emotionele fragmentatie van de mens inhoud te geven binnen verbrijzelde landschappen, identiteiten en herinneringen. Een ultieme poging om u en elkaar te vinden in een mengelmoes van culturen. Want de vijand wil niet alleen de mensen, maar hun cultuur vernietigen. De grote mensen hebben de kleine mensen kapot gemaakt en daarmee ons bestolen van die prachtige belofte die ze in zich borgen.

Ik woon in Den Haag. 'Stad van Vrede en Recht?' Wat kwamen die mensen hier doen met die NAVO-conferentie? Met al hun druktemakerij hebben ze niet één kinderleven gered. Niet één letter van het Handvest van de Verenigde Naties wordt gerespecteerd. Niets is er gedaan om die kleintjes en ons een toekomst te geven. We worden bestolen. Een ding is zeker: zo zal Handala zich nooit omdraaien.

12 fotointerviews stichting stem in de stad

De Haarlemse fotograaf Erik Laan trekt de straten van zijn stad door met een brandende vraag die hij aan zijn stadsgenoten stelt.

Stichting Stem in de Stad werd dertig jaar geleden opgericht en zet zich in voor Haarlemmers die het moeilijk hebben en kwetsbare mensen die in nood zijn, bijvoorbeeld omdat ze geen officiële documenten hebben, in psychische nood verkeren of dakloos zijn. Zakelijk manager Petra de Vries: “Stem in de Stad is een sociale plek in Haarlem waar vrijwilligers een luisterend oor bieden. Niet door mensen zielig te vinden, maar op basis van gelijkwaardigheid.” tekst en beeld Erik Laan

Hoe kwamen deze vrijwilligers terecht bij Stichting Stem in de Stad en waarom doen zij dit werk?

Anita Boer 63 jaar

Ik reed hier vaak langs en dacht, hoe kan ik een bijdrage leveren? Nu doe ik dat zo'n veertien maanden. Op maandag werk ik in de etenvoorziening, waar we drie keer per week tussen 5.00 en 5.30 's avonds een gezonde warme maaltijd verzorgen, ook werk ik voor het Team Ongedocumenteerden. Via een netwerk van mensen die een schaduwleven hebben, komen ze terecht bij Stem in de Stad. Wat mij het meest bijstaat in dit werk, is dat er zoveel mensen zijn die een steuntje in de rug nodig hebben. Het is voor mij niet meer abstract, omdat ik het van dichtbij zie.

Huibert Verschoor 55 jaar

Mijn vriendin kwam zestien maanden geleden met het idee, zij zou dit de ene week doen en ik de andere week. Zij had het echter heel druk en ik nu help ik iedere maandag met veel liefde bij de warme maaltijden. Hiervoor leefde ik in mijn eigen bubbel, door dit werk weet ik meer. Er bestaat een hele andere wereld en vrijwilliger zijn verbreedt je horizon. Zelf heb ik een sociaal vangnet en dan ben je heel rijk. Niet iedereen heeft dat en we moeten het toch met elkaar doen.

Kim van der Reijden 21 jaar

Als onderdeel van mijn opleiding sociaal werk bij de Hogeschool in Leiden liep ik stage bij Stem in de Stad. Dat beviel zo goed dat ik dit ben blijven doen en nu ben ik hier bijna acht maanden. Donderdagmiddag doe ik de koffie bij het aanloopcentrum en op vrijdag de eetvoorziening. Dit laatste is voor daklozen die anders geen warme maaltijd kunnen krijgen. Het gaat hierbij niet alleen om basale voorzieningen, maar ook om een middel tegen eenzaamheid.

Lilian Hendrick 48 jaar

Ik wilde wat doen voor de medemens, de ander die niet zo gezien wordt. Dit doe ik nu 1,5 jaar en ik ben een nieuweling, vergeleken met vrijwilligers die dit al dertig jaar doen. Er zijn nog veel mensen die ik moet leren kennen. Ik help op het gebied van personeelszaken en vrijwilligerswerk, een adviserende HR-rol op afstand. Wat voor mij een inzicht is, om een luisterend oor te zijn zonder alles gelijk op te willen lossen. Wat te drinken aanbieden en een arm om iemand heen.

Gosse Bosma 63 jaar

Toen ik in Haarlem ging wonen wilde ik wat voor deze mooie omgeving doen. Vanuit mijn netwerk werd ik benaderd voor een functie in het bestuur van Stem in de Stad. Voor vrijwilligerswerk is het belangrijk dat je er genoeg tijd voor vrij kunt maken en door mijn werk als ZZP'er kan ik dit doen. Mijn ervaring uit het bedrijfsleven gebruik ik voor de maatschappij. Als bestuur hebben we contact met het management en fungeren we als klankbord. We hebben een ondersteunende functie voor verschillende zaken, zoals bijvoorbeeld fondsenwerving.

A. El Gourari 62 jaar

Ik ben al negen jaar vrijwilliger bij Stem in de Stad. Het is gezellig en er zijn hier veel verschillende nationaliteiten. Ik serveer koffie en thee met koekjes en maak praatjes in verschillende talen. Door vrijwilliger te zijn leer ik meer over andere culturen en beter Nederlands te praten. Ik kom in contact met blijde mensen en daar word ik zelf ook blij van.

straatnieuws crypto 05

MEER PUZZELS OP WWW.STEENHUISPUZZELS.NL

Crypto

© Studio Steenhuis

Veel crypto plezier!

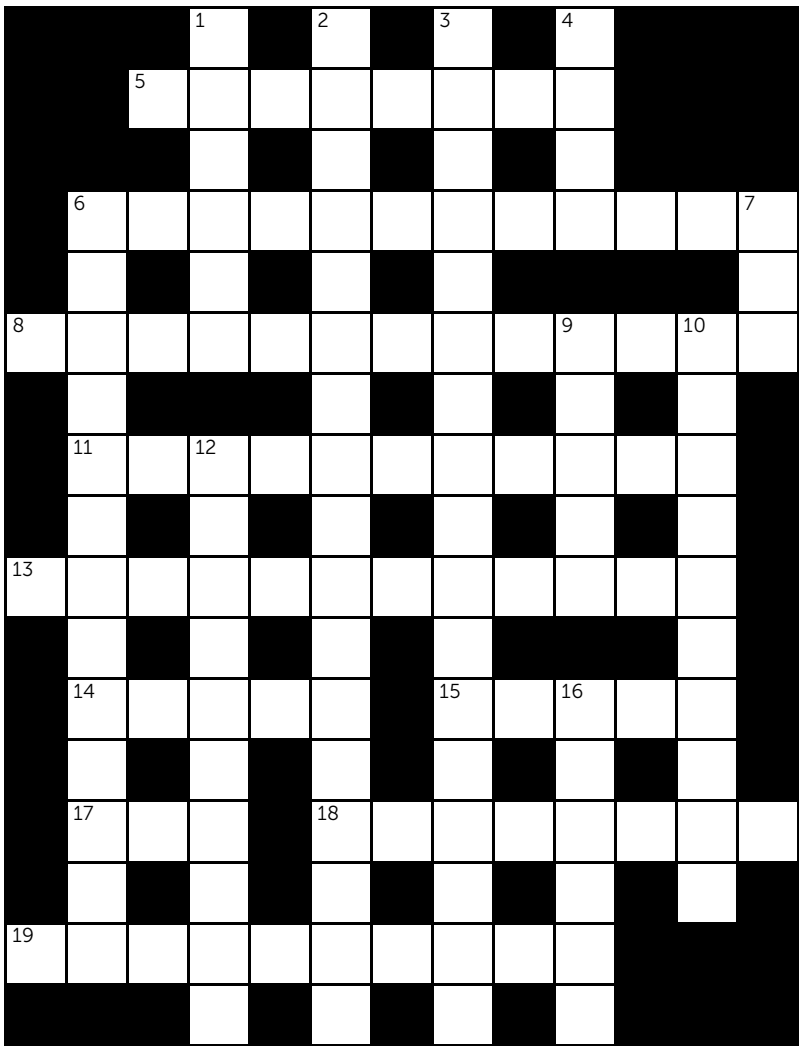
PUZZEL 05

Horizontaal

- 5 Heeft een scharrelkip na vier wijd (4+4)
- 6 Die oogstperiode is niet vermeldenswaardig (12)
- 8 Net richting rand (2+3+6+2)
- 11 Touwbolletje (11)
- 13 Rondje met een enorme diameter (12)
- 14 Milanese reeks (5)
- 15 Die jongen is geen lolbroek (5)
- 17 Hoop bergruimte (3)
- 18 Twee rivieren in de bestekbak (8)
- 19 Spirituele beweging (10)

Verticaal

- 1 Oud-voetballer met een bochel (6)
- 2 Keuze-opdracht (2+5+3+4+3)
- 3 Negatieve sportbegeleiding (10+7)
- 4 Gewas dat in de winter binnen wordt gezet (4)
- 6 Als het op geld aankomt, gelden de kleine lettertjes niet meer (13)
- 7 Nog minder glanzend is een duif (3)
- 9 Klopt net (5)
- 10 Doen mensen op één been en cabriorijders op hun hoofd (10)
- 12 Visagiste bij een blad (10)
- 16 Toesnellen (6)

Oplossing PUZZEL 04
Straatnieuws nummer 9

Horizontaal:	16 opzetten	Verticaal:	11 huilers
4 muurbloempje	17 tutten	1 kuch	15 ontmoeten
8 Bach	18 Rijks	2 volzin	20 nooit
9 gezelschap	19 romans	3 omslagpunt	21 angst
10 schenen	22 bever	4 maatschappijleer	23 einde
12 getikt	24 beloven	5 beginletters	25 smak
13 heiden	26 brandmeesters	6 jachtslot	
14 publiek	27 Mekka	7 bankwezen	

column 13

FOTO: TRENDER

De dakloze getuige

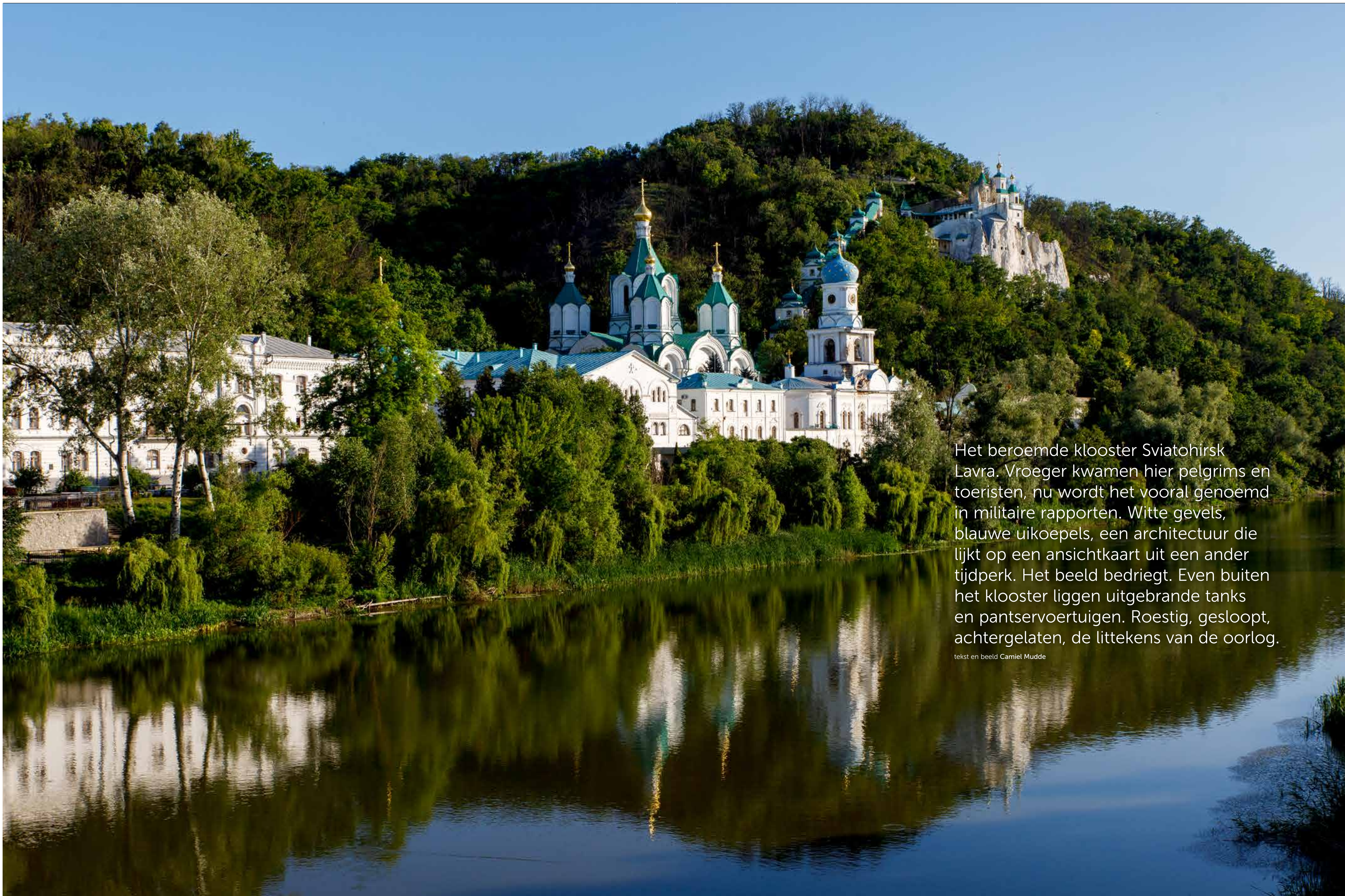
Tijdens mijn loopbaan heb ik al heel wat narigheid meegemaakt met getuigen die door fouten van de politie of het Openbaar Ministerie met hun privacy gevaar lopen. Als het de spuigaten uitloopt start ik dan een zaak tegen 'de rechtsper-soonlijkheid politie' (zo heet dat) of de Staat der Nederlanden wegens onrechtmatig handelen en eis ik een schadevergoeding. Is het een flinke fout, dan komt de verzekeraar van de politie of de landsadvocaat onderhandelen over een vergoe-ding van de schade. Dat zijn best interessante bedragen: van tienduizenden euro's tot enkele tonnen. Soms gaat het in die zaken om informatie die per ongeluk in het strafdossier terecht is gekomen. Dat komt dan onder ogen van de ver-dachte via diens advocaat. De poli-tie noteert bijvoorbeeld doodleuk in een proces-verbaal dat zij hebben gesproken met de getuige, naam en toenaam vermeld, die tegenover het huis waar is ingebroken "op een nieuw geheim adres woont omdat haar ex haar ernstig bedreigt". Net iets te veel informatie dus, waarna die getuige een telefoontje uit de gevangenis krijgt van de desbetref-fende inbreker dat zij haar ver-klaring moet intrekken omdat hij anders de door hem op Facebook gevonden ex zal inlichten waar zij tegenwoordig woont. Het gebeurt vaker dan u denkt.

Het is dan ook goed nieuws dat per 1 juli 2025 een nieuwe wet van kracht werd waarin staat dat van slachtoffers van misdrijven al-leen de naam en geboortedatum in een aangifte en andere proces-stukken mag worden vermeld. Dus niet meer hun adres, woon- en verblijfplaats, telefoonnummer, e-mailadres, geboorteplaats en -land en burgerservicenummer. Ook getuigen worden voortaan beter beschermd.

Al twee keer heb ik meegemaakt dat een slachtoffer/getuige dakloos werd als gevolg van een fout door politie en/of justitie. Het is vreselijk als je een crimineel achter je aan krijgt omdat ze van alles over jou lezen in hun strafdossier.

Peter Schouten is strafrecht-advocaat en oprichter van TeamThomas, een stichting die eerste hulp biedt aan dakloze mensen.

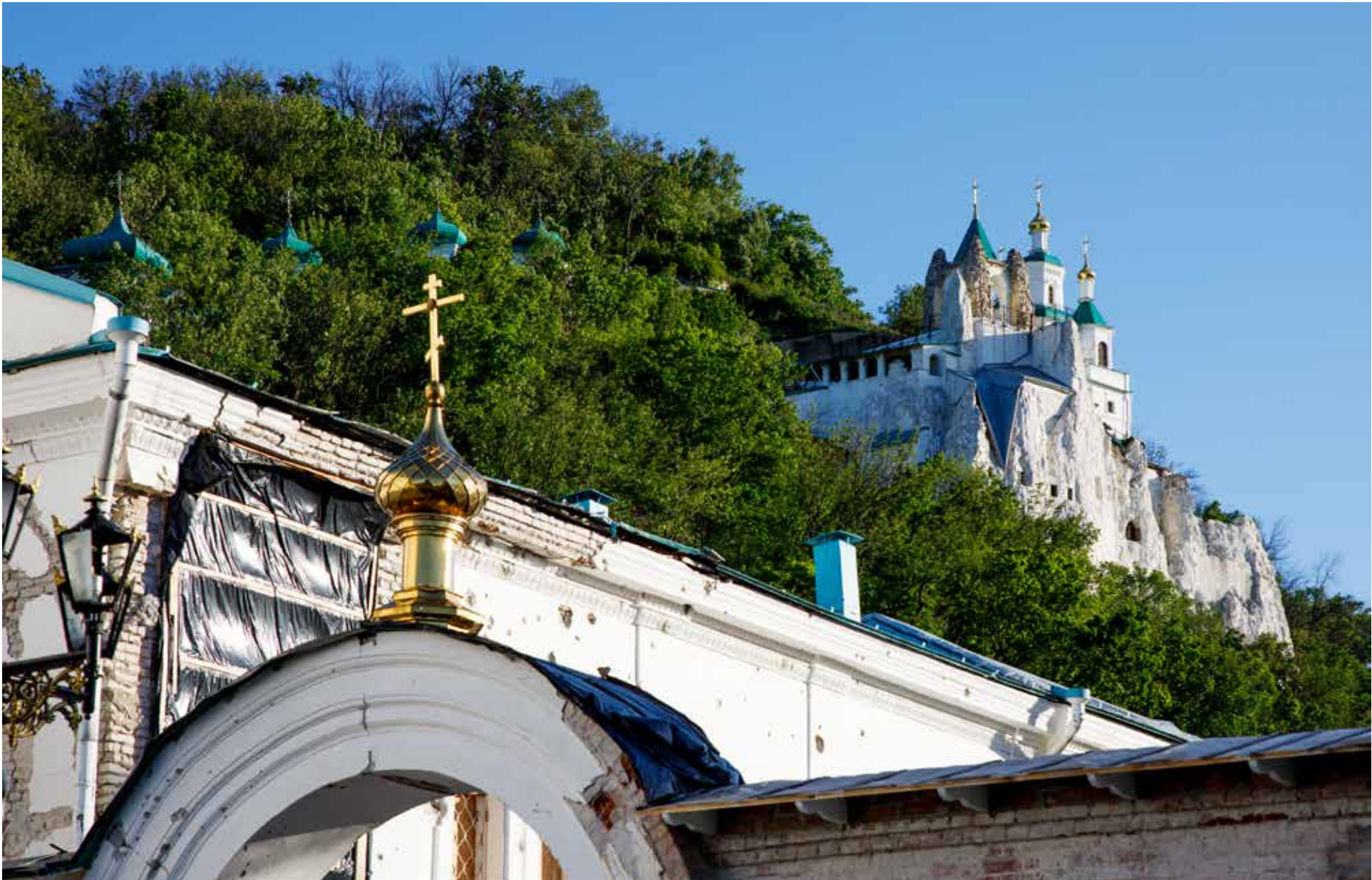

Het beroemde klooster Sviatohirsk Lavra. Vroeger kwamen hier pelgrims en toeristen, nu wordt het vooral genoemd in militaire rapporten. Witte gevels, blauwe uikoepels, een architectuur die lijkt op een ansichtkaart uit een ander tijdperk. Het beeld bedriegt. Even buiten het klooster liggen uitgebrande tanks en pantservoertuigen. Roestig, gesloopt, achtergelaten, de littekens van de oorlog.

tekst en beeld Camiel Mudde

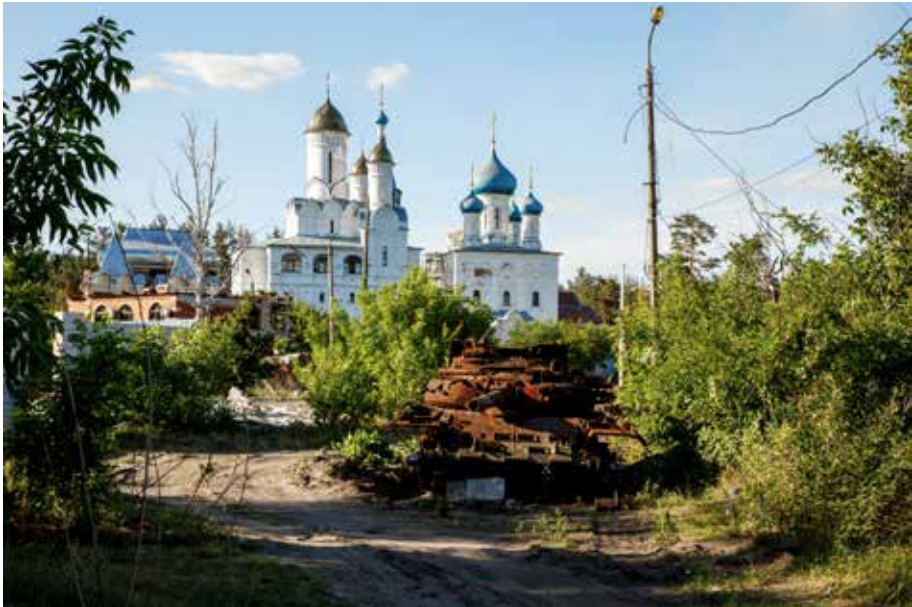
Zicht op een van de hogergelegen gebouwen van het klooster

Alles botst en toch bloeit er iets

Ten noorden van Slovjansk wordt het landschap groener. De rechte wegen slingeren hier door dichte bossen en langs lage heuvels. Af en toe verschijnt er een dorp aan de rand van het bos. Ik ben onderweg naar Sviatohirsk, een stadje aan de rivier de Siversky Donets. Vroeger kwamen hier pelgrims en toeristen, nu wordt het vooral genoemd in militaire rapporten. De oorlog heeft deze plek niet overgeslagen. Sinds februari 2022 is Sviatohirsk meerde-
re keren frontgebied geweest. Russische troepen namen de stad in, Oekraïense eenheden heroverden het in september van datzelfde jaar. De schade is overal zichtbaar. De straten zijn verlaten, gebouwen liggen in puin, en sommige delen van de stad zijn nauwelijks meer

herkenbaar. Ook het beroemde klooster, het Sviatohirsk Lavra, werd geraakt. Volgens Oekraïense bronnen kwamen bij een van de beschietingen drie gelovigen om het leven. De muren zijn inmiddels deels hersteld, maar de inslagen zijn nog zichtbaar. De omliggende huizen zijn er slechter aan toe. Veel ervan zijn ingestort, andere staan er als lege hulzen bij.

Vanaf Kramatorsk rijd ik de stad binnen. Het Lavra-klooster ligt al van ver in het zicht. Witte gevels, blauwe uikoepels, een architectuur die lijkt op een ansichtkaart uit een ander tijdperk. Het beeld bedriegt. Even buiten het klooster liggen uitgebrande tanks en pantservoertuigen. Roestig, gesloopt, achtergelaten. Ze staan daar niet als museumstukken, maar

Uitgebrande Russische tank aan de rand van de stad die ooit deel uitmaakte van hevige gevechten rond het centrum

als overblijfselen van gevechten die hier nog vers in het geheugen liggen.

We parkeren de auto en lopen naar de ingang van het klooster. We stellen ons voor als studenten, omdat we ervan uitgaan dat fotograferen niet toegestaan is, maar mijn nieuwsgierigheid houdt me niet tegen. Ik krijg een lange broek die ik over mijn korte broek aan moet doen, dan mogen we naar binnen. Of toch niet: er wordt gevraagd of we een vrijwillige donatie willen doen aan de kerk, anders blijft de toegang alsnog gesloten. Ik stop een euro in de collectebak en we mogen door.

Het Lavra-klooster zelf bestaat al sinds 1624. Het valt onder de Oekraïens-

'Hoe onafhankelijk is een religieuze instelling nog, als ze banden onderhoudt met een land dat Oekraïne aanvalt?'

Tussen het puin in de tuin van een woning bloeien rozen

Orthodoxe Kerk, die nog steeds trouw is aan het patriarchaat van Moskou. In april 2024 werd de priester, metropoliet Arseniy, opgepakt door de Oekraïense veiligheidsdienst. Hij zou informatie over Oekraïense militaire posities hebben doorspeeld aan de Russische inlichtingendienst. De verdenking bracht de onafhankelijkheid van het klooster in twijfel: hoe onafhankelijk is een religieuze instelling nog, als ze banden onderhoudt met een land dat Oekraïne aanvalt? Binnen de kloostermuren is de sfeer anders. De paden zijn schoon, het groen goed onderhouden. Hier bloeien ook bloemen, maar niets wijst op oorlog. Op het terrein is het erg stil, bijna ongemakkelijk. Buiten de poorten ligt een andere werkelijkheid. Volgens schattingen viel tot aan de oorlog meer dan negentig procent van de orthodoxe kerken in Oekraïne onder het Russische patriarchaat. Dat is nu teruggelopen tot zo'n zestig procent, maar in veel steden en dorpen blijft die band bestaan. Voor veel Oekraïners is dat pijnlijk.

Kateryna, die me eerder op deze plek wees, zei het simpel maar scherp: "Ze worden nog steeds vanuit Rusland aangestuurd. Waarom doet niemand daar iets aan?"

Aan de rand van het klooster bloeien rozen. Rode en roze bloemen, fel en levendig, met op de achtergrond de beschadigde kerk. De tegenstelling is bijna te scherp om te bevatten. In de verte hoor ik het gerommel van iets wat lijkt op artillerie, maar verder is het stil. Als ik stiekem

een foto probeer te maken van de priester die over het terrein loopt, wordt mijn camera gezien. Meteen loopt een van de medewerkers die ons binnenliet naar me toe en vraagt of ik een journalist ben. Ik knik ja en Kateryna legt uit dat ik alleen wat foto's maak van het complex. De man geeft aan dat dat geen probleem is, als er maar geen personen worden gefotografeerd. Nadat ik ermee akkoord ga, krijgen we de rest van ons bezoek met een een persoonlijke beveiliging mee, die

'Ook hier, op een plek die bijna geen hoop meer lijkt te bevatten, staan rozen'

erop toeziet dat ik niks vastleg wat men niet wil laten zien.

In het centrum van de stad tref ik een andere kerk aan, los van het Lavra-complex. Deze is zwaar beschadigd. De gevel is vol kogelgaten, delen van het dak zijn

Zicht op het loopgravenstelsel aan de oostrand van Sviatohirsk in de richting van een uitkijkpost. De heuvels op de achtergrond dienen als camouflage en bescherming

weggeblazen. Tegenover de kerk ligt een kapot huis, de ramen verdwenen, de muren zwartgeblakerd. Ook hier, op een plek die bijna geen hoop meer lijkt te bevatten, staan rozen. Ze zijn geplant in wat vroeger iemands tuin was, maar de rozen staan nu tussen puin en verbrande planken.

Nieuwe verdedigingswerken
We lopen verder naar het busstation. De haltebordjes hangen er nog, de bankjes staan er ook nog. Het dak is ingestort, het perron bezaaid met scherven. De blauwe bankjes zijn leeg. Alsof er gisteren nog mensen zaten te wachten, maar nu al drie jaar lang niemand meer is gekomen. Aan de oostkant van de stad zie ik de contouren van nieuwe verdedigingswerken. Kilometers aan loopgraven zijn aangelegd.

Rechte lijnen, vers gegraven aarde, hopen verstevigingen. De grond is nog los, de bouw recent. Dit is geen vergeten plek. Hier wordt nagedacht over wat komt. En dat is voorlopig geen rust.

Wat me blijft in Sviatohirsk is het contrast. De stilte in de bossen. De rozen naast tanks. Het klooster dat overeind staat terwijl de stad eromheen kapot is. Alles bestaat naast elkaar. Alles botst. En toch bloeit er iets.

Volgende keer ben ik weer terug in mijn favoriete stad: Kharkiv. Hier breng ik onder andere een bezoekje aan de diertuin, die ondanks de oorlog toch open is.

18 uitagenda **za 12 juli - zo 3 augustus**

MET DANK AAN DENHAAG.COM, UITAGENDAROTTERDAM.NL EN VISITHAARLEM

Gra tips

samenstelling Fenne Beugels

Den Haag

zo 13 juli
12.00 **Stroom Den Haag: Beloved Waters**
In de groepstentoonstelling Beloved Waters presenteren de vijf kunstenaars Amanda Piña,

DEN HAAG
Zuiderpark Vakantiepark
22 juli t/m 28 augustus
10.00 - 17.00 uur

Het Zuiderparktheateriland wordt omgetoverd tot een zomers festivalterrein met een kinderknutseltuin, een koffiebar en parkbieb, voorstellingen, workshops, verrassende optredens en bijzondere kunstinstallaties. Zes weken lang genieten van een steeds wisselend programma.

Je kunt spelen op het vlot, een potje pingpongen, optreden op de platte kar, luieren in de hangmat en nog veel meer. Van interactieve sculpturen tot speelse installaties voor jong en oud. De 'je-ziet-er-ter-plekke-wat-er-te-doen-is' dagplanning is laagdrempelig, ontspannen en voor alle leeftijden. Allemaal op een onbewoond eiland midden in de stad. En voor het eerst wordt er samen aan een expositie in de openbare ruimte gebouwd. Het Vakantiepark is op dinsdag, woensdag en donderdag gratis toegankelijk. [zuiderparktheater.nl](#)

Ameneh Solati, Kevin Osepa, Seaweed Etcetera en Zahra Malkani nieuw werk. Daarin staat water als levend wezen centraal. Ze belichten dit levende element als drager van eigenzinnige verhalen, herinneringen, conflict en hoop. Tot 17 augustus. [stroom.nl](#)

ma 14 juli
20.15 **Amare: Strijdkoor Jan en Alleman**
Jan en Alleman zingt al zo'n 50 jaar in Den Haag voor klimaat, vrede, anti-discriminatie, vrouwenrechten en een betere wereld. Het repertoire is deels internationaal en bestaat onder meer uit Zuid-Afrikaanse anti-apartheidsliederen, Spaanstalige, Italiaanse, Jiddische, Franse, en zelfs Japanse liederen. Soms serieus, soms met een ironische inslag. Je moet je vooraf aanmelden door een mail te sturen aan: info@koorjanenalleman.nl

do 17 juli
17.00 **Grote Markt: Summertime Festival**
Summertime Festival doet ook dit jaar zijn naam eer aan met een zomerse muziekprogrammering van jazz- en wereldmuziek. Zo is er plaats voor salsa, bossanova, merengue, tango en nog veel meer stijlen die hun oorsprong vinden in Latijns-Amerika. T/m 19 juli. [summertimefestival.nl](#)

za 19 juli
11.00 **Scheveningen Haven: Zeefeest**
Naast heerlijke gerechten van de lokale horeca kun je genieten van livemuziek, struinen langs kraampjes met unieke handgemaakte producten en kinderactivaties. T/m 20 juli. [homemademarket.co.nl](#)

vr 25 juli
16.00 **Grote Kerk: Sint-**

Den Haag, Rotterdam, Haarlem en Alkmaar

Jacobsdag 2025
Het programma van Sint-Jacobsdag biedt een historische stadswandeling, een optreden van zangeres en pelgrim Leoni Jansen, inspirerende wandelverhalen van pelgrims in samenwerking met het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, en het speciaal gebrouwen bier van brouwerij Haagsche Broeder. Tot 22.00 uur. [huisvoorstad-denhaag.nl](#)

Rotterdam

wo 23 juli
12.00 **Nieuwe Instituut: WonderBouwWeken**
Tijdens de zomervakantie kun je samen met je familie elke woensdagmiddag meebouwen aan de stad van de toekomst. In deze inloopworkshop wordt samen met een Omleider gekeken of je gevoel in een gebouw kunt stoppen. Maak samen met je familie een landschap van gebouwen waar je blij, verwonderd, nieuwsgierig of zelfs verdrietig van wordt. T/m 27 augustus. Van tevoren aanmelden is aangeraden. [nieuwweinstituut.nl](#)
19.00 **Museumpark: Rolderdam**
Zes woensdagavonden waarop duizenden skaters door de straten van Rotterdam rollen, begeleid door muziek, licht en een flinke dosis energie. De route varieert per editie: op de eerste drie avonden wordt er gestart en geëindigd bij het Museumpark, met een pauze in het industriële decor van Beeldenpark Brutus. Op de laatste drie avonden wordt er vertrokken vanaf De Gele Kanarie op de Binnenrotte met een tussenstop bij de Kralingse Plas. [skateland.nl](#)

zo 27 juli
11.00 **Hotel New York: Yoga aan de Maas**
Gratis yogalessen met uitzicht op de Maas op de laatste zondagen van de maand juli en augustus. De lessen vinden plaats bij een temperatuur van minstens 20 graden en op droog gras. Het huren of lenen van een yogamat kost 5 euro. Tot 12.00 uur. [yogaandemaas.nl](#)
14.00 **Stadspodium Rotterdam: Typical Tropical in the City**
Een tropische middag vol salsa,

bachata en meer dansritmes in de open lucht. Meer informatie volgt binnenkort op de website van de organisator. Tot 17.00 uur. [typicaltropical.nl](#)

za 2 augustus
12.00 **Stadspodium Rotterdam: Rotterdamse schaakkampioenschappen in de open lucht**
Schakers van alle niveaus zijn welkom om gratis deel te nemen aan dit bijzondere toernooi in de buitenlucht in het hartje van de stad. Het kampioenschap bestaat uit circa tien rondes die worden gespeeld volgens het Zwitserse systeem, met een tempo van 10 minuten per speler per partij. Tot 16.00 uur. [stadspodium-rotterdam.nl](#)

Haarlem

za 12 juli
21.15 **Nelson Mandelapark: Pop-up bioscoop**
Nelsons Film organiseert buurtverbindende filmavonden in het Nelson Mandelapark. Elke tweede zaterdag van de maand t/m oktober is iedereen welkom om samen een film te kijken onder de sterren. Neem je eigen stoel, slaapzak of zelfs je bank mee. Op zaterdag 12 juli wordt de film *Memento* gedraaid. [facebook.com/Nelsonsfilm](#)

Alkmaar

za 12 juli
13.00 **Canadaplein: Zomer op het Plein**
Het Canadaplein verandert elk weekend t/m 3 augustus in een muzikaal openluchttheater. Er wordt een gevarieerd en gratis toegankelijk programma geboden met luisterconcerten, singer-songwriters en bekende bands. [zomerophetplein.nl](#)

zo 13 juli
14.00 **Park De Oude Kwekerij: Open Podia**
Op deze zondagmiddag organiseert Park De Oude Kwekerij een gevarieerd Open Podium in het amfitheater, met vier liveoptredens van lokale artiesten. Tot 16.00. [kunstuitleenalkmaar.nl](#)

za 19 juli
11.00 **De Grote Kerk Schermerhorn: Natuur in de Schermer**
Deze zomer organiseert De Grote Kerk van Schermerhorn opnieuw een zomertentoonstelling. Dit jaar staat de natuur in en rondom de Schermer centraal. De tentoonstelling is te bezoeken op zaterdagen en zondagen t/m 24 augustus, tussen 11.00 en 16.00 uur. [grotekerkschermerhorn.nl](#)

ROTTERDAM
Feyenoord Festival 2025
zo 20 juli
11.00 – 17.00 uur
Stadion Feyenoord – De Kuip

Op het Feyenoord Festival ook wel de Open Dag is er van alles te beleven in en rondom De Kuip. Doe mee aan het open Feyenoordvoetbaltoernooi op een speciaal aangelegd Johan Cruyff Court, begeleid door de eigen trainers. Of ontdek nieuwe tricks van een professionele freestyler bij de Skillwall. Stap in de echte Feyenoordspelersbus of ga in het grote reuzenrad voor een prachtig uitzicht over De Kuip en de omgeving.

Rond 14.00 uur start de voetbalshow in De Kuip, gepresenteerd door Mascha Lange en Royston Drenthe. Tijdens de show worden de spelers van Feyenoord 1 en Feyenoord Vrouwen 1 voorgesteld en zijn er verschillende optredens. Uiteraard ontbreekt ook de helikopter niet, waarmee traditiegetrouw de nieuwe aanwinsten op de middenstip van De Kuip arriveren. Het bezoek is gratis, je hebt wel een ticket nodig om toegang te krijgen tot het evenement. Reserveren op de website. [feyenoord.com/nl/festival](#)

FOTO: ANP (IN DE BUURT)

gouden harten **els barendregt** 19

Van huis uit heeft Els geleerd dat anderen helpen vanzelfsprekend is. Zo was haar vader betrokken bij de opzet van een kringloopwinkel en organiseerde hij vanuit de kerk voedsel- en kledingtransporten naar Roemenië, waar destijds een groot tekort aan alles was. Haar moeder bleef tot op hoge leeftijd mensen bellen van wie ze wist dat ze hulp of gezelschap konden gebruiken. tekst en beeld Henriëtte Guest

'Ik krijg energie van het geven van een duwtje in de rug'

Els Barendregt (1967) is geboren en getogen in Spijkenisse, op het Zuid-Hollandse eiland Voorne-Putten. Ze woont met haar zoon in het oude deel van het dorp. Sinds haar acht-tiende is ze actief in de marketing en communicatie en ze runt haar eigen reclamebureau. Daarnaast werkt ze fulltime bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten (SZW) van de gemeente Den Haag. Omdat Els slechts vier tot vijf uur per nacht slaapt en weinig televisie kijkt, houdt ze naast haar werk genoeg tijd over om zich vrijwillig in te zetten voor uiteenlopende projecten: "Ik heb geen geld, maar wel talenten die ik graag inzet voor goede doelen." Vrijwilligerswerk komt vaak via via op haar pad. De zoon van een vriendin sportte bij atletiekvereniging SPARK, een team voor atleten met een verstandelijke beperking. Voor het twintigjarig jubileum vroeg

de vriendin hulp bij het maken van een spandoek. Uiteindelijk hielp Els niet alleen daarmee, maar werd ze ook co-organisator van de jubileumfeesten.

'Ik heb geen geld, maar wel talenten die ik graag inzet voor goede doelen'

Waar veel mensen kiezen voor vrijwilligerswerk buiten hun eigen vakgebied, doet Els het tegenovergestelde. Haar opdrachtgevers en leveranciers zorgen voor een uitgebreid netwerk dat ze kan inzetten voor haar vrijwilligerswerk.

Daardoor breidt haar netwerk zich verder uit en ontmoet ze mensen die ze anders nooit zou tegenkomen. Dit zijn vaak gelijkgestemden die iets doen voor een ander ook vanzelfsprekend vinden. Hoewel er geld verdiend moet worden, is dat niet haar drijfveer. Bij haar werk voor de gemeente draagt ze ook bij aan projecten die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt helpen aan passend en duurzaam werk. "Ik krijg energie van het geven van een duwtje in de rug; het maakt me blij." Op haar verjaardag in februari 2022 begon de oorlog in Oekraïne. "Het was heel confronterend. Aan de keukentafel zeiden we nog tegen elkaar: 'Dat gaat Poetin niet doen!' Helaas weten we inmiddels beter." Een vriendin wees haar op GAIN (Global Aid Network), een wereldwijde organisatie die noodhulp en opbouwprojecten realiseert. Els begon spullen in te

zamelen in haar eigen regio, haar schuur diende als opslag. Inmiddels zijn er al heel veel grote inzamelingen geweest. "Het mooie is dat het direct effect heeft. De mensen daar krijgen broodnodige spullen en weten daardoor bovendien dat ze niet worden vergeten." Een andere stichting waar Els onbezoldigd werk voor doet is Villa Joep, die onderzoek naar neuroblastoom kinderkanker ondersteunt. Ze bedacht hiervoor in 2014 de campagne: 'Olifant-uitlogeren'. Om geld in te zamelen reist en logeert de grote olifant Joep inmiddels door heel Nederland. Dit geeft een boost aan de verkoop van de Villa Joep-olifant, die als knuffel te koop is. Sinds december 2020 zijn daar sleutelhangers bijgekomen. Zo wordt er geld ingezameld zodat het doel van Villa Joep steeds dichterbij komt: alle kinderen genezen van neuroblastoomkanker.

20 opgetekend orlando

tekst en beeld Lilian van Herpen

Wilt u uw vaste verkoper hier zien? Mail naar redactiestraatnieuwsdenhaag@gmail.com

*Naam: Orlando Janga
Leeftijd: 81
Land van herkomst: Curaçao
Standplaats: AH Fahrenheitstraat, Den Haag*

Orlando is onze oudste verkoper en vanaf het begin van Straatnieuws in ons team. Hij werd geboren op Curaçao, maar groeide op in Bonaire bij zijn oma en tante. Op zijn 18e was hij een semi-profvoetballer voor team Antillen en voetbalde hij in Guatemala. Dat waren wilde tijden met veel feesten, in die tijd was hij beroemd en berucht. Na zijn dienst-tijd vertrok hij naar Nederland, waar hij veel verschillende banen

had. Zo was hij een tijdlang chauffeur van een minister: ‘Soestdijk ken ik van binnen jongedame’. Hij heeft een dochter en twee kleinkinderen die allebei studeren, vertelt hij trots. Ze komen hem regelmatig opzoeken. En toen hij een tijd geleden ziek was zorgden ze voor hem. De verkoop van Straatnieuws ziet hij als dagbesteding, want thuiszitten is niks voor hem.